

Domstolen fastslår, at Kommissionens beslutning, hvorved det blev konstateret, at USA sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau for videregivne personoplysninger, er ugyldig

Mens Domstolen er enekompetent til at fastslå, at en EU-retsakt er ugyldig, kan de nationale tilsynsmyndigheder, for hvilke der er indgivet en anmodning, undersøge – selv når der foreligger en beslutning fra Kommissionen, hvorved det konstateres, at et tredjeland sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau for personoplysninger – om videregivelsen af en persons oplysninger til dette land overholder kravene i EU-retten vedrørende beskyttelsen af disse oplysninger, og ligesom den berørte person anlægge sag ved de nationale retsinstanser, således at disse kan foretage en præjudiciel forelæggelse med henblik på bedømmelsen af denne beslutnings gyldighed

Direktivet om behandlingen af personoplysninger¹ fastsætter, at videregivelse af sådanne oplysninger til et tredjeland i princippet kun må finde sted, hvis det pågældende tredjeland sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau for disse oplysninger. Det fremgår desuden af direktivet, at Kommissionen kan fastslå, at et tredjeland sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau på grundlag af dets nationale lovgivning eller dets internationale forpligtelser. Endelig bestemmer direktivet, at hver medlemsstat udpeger en eller flere offentlige myndigheder, der har til opgave på dens område at påse overholdelsen af de nationale bestemmelser, som er vedtaget på grundlag af direktivet («nationale tilsynsmyndigheder»).

Maximillian Schrems, der er østrigsk statsborger, har anvendt Facebook siden 2008. Ligesom det er tilfældet for de øvrige brugere, der er bosiddende i Unionen, bliver de oplysninger, som Maximillian Schrems giver Facebook, helt eller delvist overført fra Facebooks irske datterselskab til servere, der befinder sig i USA, hvor de er genstand for en behandling. Maximillian Schrems indgav en klage til den irske tilsynsmyndighed, idet han var af den opfattelse, at henset til Edward Snowdens afsløringer i 2013 om de amerikanske efterretningstjenesters aktiviteter (og navnlig aktiviteterne i National Security Agency eller »NSA«) sikrer den gældende lovgivning og praksis i USA ikke en tilstrækkelig beskyttelse mod de offentlige myndigheders overvågning af de til dette land overførte oplysninger. Den irske myndighed afviste klagen med bl.a. den begrundelse, at Kommissionen i sin beslutning af 26. juli 2000², fandt, at USA inden for rammerne af den såkaldte safe harbor-ordning³ sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau for videregivne personoplysninger.

High Court of Ireland (den øverste irske retsinstant), for hvilken sagen er blevet indbragt, ønsker oplyst, om denne beslutning fra Kommissionen bevirker, at en national tilsynsmyndighed forhindres i at behandle en klage, hvorved det gøres gældende, at et tredjeland ikke sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau, og i givet fald at ophæve den bestridte videregivelse af oplysninger.

Domstolen fastslår i sin dom af dags dato, at den omstændighed, at **der foreligger en beslutning fra Kommissionen**, hvorved det konstateres, at et tredjeland sikrer et tilstrækkeligt

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24.10.1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT L 281, s. 31).

² Kommissionens beslutning 2000/520/EF af 26.7.2000 i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF om tilstrækkeligheden af den beskyttelse, der opnås ved hjælp af safe harbor-princippet til beskyttelse af privatlivets fred og de dertil hørende hyppige spørgsmål fra det amerikanske handelsministerium (EFT 2000 L 215, s. 7).

³ Safe harbor-ordningen omfatter en række principper vedrørende beskyttelsen af personoplysninger, som de amerikanske virksomheder kan tilslutte sig frivilligt.

beskyttelsesniveau for videregivne personoplysninger, **hverken kan ophæve eller endog begrænse de beføjelser, som de nationale tilsynsmyndigheder er tillagt** i medfør af Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og direktivet. Domstolen fremhæver i denne henseende den ret til beskyttelse af personoplysninger, der er sikret ved chartret, og den opgave, som de nationale tilsynsmyndigheder er blevet tildelt i medfør af samme charter.

Domstolen finder indledningsvis, at ingen af direktivets bestemmelser forhindrer de nationale myndigheder i at kontrollere den videregivelse af personoplysninger til tredjelande, som har været genstand for en beslutning fra Kommissionen. **Selv når der foreligger en beslutning fra Kommissionen skal de nationale tilsynsmyndigheder**, når en anmodning er indgivet til dem, således **i fuld uafhængighed kunne undersøge, om videregivelsen af personoplysninger til et tredjeland overholder de ved direktivet fastsatte krav**. Domstolen bemærker imidlertid, at den er enekompetent til at fastslå ugyldigheden af en EU-retsakt, såsom en beslutning fra Kommissionen. Når en national myndighed eller den person, der har indgivet en klage til den nationale myndighed, finder, at en beslutning fra Kommissionen er ugyldig, skal myndigheden eller personen følgelig kunne anlægge sag ved de nationale retsinstanser med henblik på, at disse, såfremt de også selv er i tvivl om gyldigheden af Kommissionens beslutning, kan henvise sagen til Domstolen. **Det er derfor i sidste ende Domstolen, som har opgaven at afgøre, om en beslutning fra Kommissionen er gyldig.**

Domstolen har derfor efterprøvet gyldigheden af Kommissionens beslutning af 26. juli 2000. I denne henseende bemærker Domstolen, at Kommissionen var forpligtet til at tage stilling til, om USA som følge af landets nationale lovgivning eller internationale forpligtelser faktisk sikrer et beskyttelsesniveau for de grundlæggende rettigheder, som i det væsentlige svarer til det niveau, som er sikret inden for Unionen i medfør af direktivet sammenholdt med chartret. Domstolen bemærker, at Kommissionen ikke har foretaget en sådan konstatering, men at den har begrænset sig til at undersøge safe harbor-ordningen.

Domstolen bemærker, uden at det er fornødent for den at efterprøve, om denne ordning sikrer et beskyttelsesniveau, der i det væsentlige svarer til det inden for Unionen sikrede niveau, at ordningen kun finder anvendelse på de amerikanske foretagender, som tilslutter sig den, uden at de offentlige myndigheder i USA selv er undergivet den. Desuden har kravene med hensyn til statens sikkerhed, almenvellet eller opretholdelsen af lov og orden i USA forrang for safe harbor-ordningen, således at de amerikanske foretagender er forpligtet til **uden begrænsning at se bort fra de ved denne ordning fastsatte beskyttelsesregler, når der opstår en konflikt i forhold til sådanne krav**. Den amerikanske safe harbor-ordning åbner således op for, at de offentlige amerikanske myndigheder kan foretage indgreb i personers grundlæggende rettigheder, eftersom det af Kommissionens beslutning hverken fremgår, at der i USA findes regler beregnet til at begrænse disse eventuelle indgreb, eller at der foreligger en effektiv domstolsbeskyttelse mod disse indgreb.

Domstolen er af den opfattelse, at denne analyse af ordningen bekræftes af to meddelelser fra Kommissionen⁴, hvoraf det bl.a. fremgår, at de amerikanske myndigheder kunne få adgang til personoplysninger, der var videregivet fra medlemsstaterne til dette land, og behandle disse på en måde, der bl.a. er uforenelig med formålet med videregivelsen heraf, og som går længere end det, der var strengt nødvendigt og stod i forhold til statens sikkerhed. Kommissionen har desuden konstateret, at de berørte personer ikke rådede over administrative eller retslige retsmidler, der bl.a. kunne gøre det muligt at få adgang til de oplysninger, som vedrørte dem, og til i givet fald at få disse berigtiget eller slettet.

Hvad angår det beskyttelsesniveau, som i det væsentlige skal svare til de inden for Unionen sikrede frihedsrettigheder og grundlæggende rettigheder, fastslår Domstolen, at **i henhold til EU-retten er en lovgivning ikke begrænset til det strengt nødvendige, når den på generel vis**

⁴ Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet med overskriften »Genopbygning af tilliden til datastrømmene mellem EU og USA« (KOM(2013) 846 endelig, 27.11.2013) og Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om, hvordan safe harbor-ordningen fungerer for så vidt angår EU-borgerne og virksomhederne i EU (KOM(2013) 847 endelig, 27.11.2013).

tillader opbevarelse af samtlige personoplysninger vedrørende samtlige de personer, hvis oplysninger videregives fra Unionen til USA, uden at der herved foretages nogen differentiering, begrænsning eller undtagelse i forhold til det forfulgte mål, og uden at der fastsættes objektive kriterier med henblik på at begrænse de offentlige myndigheders adgang til oplysningerne og senere anvendelse heraf. Domstolen tilføjer, at en lovgivning, der på generel vis gør det muligt for de offentlige myndigheder at få adgang til indholdet af elektronisk kommunikation, skal anses for at udgøre **et indgreb i det væsentlige indhold af den grundlæggende ret til respekt for privatlivet.**

Tilsvarende anfører Domstolen, at en lovgivning, der ikke fastsætter nogen mulighed for retssubjektet til at udnytte retsmidler med henblik på at få adgang til personoplysninger vedrørende den pågældende eller til at opnå en berigtigelse eller sletning af sådanne oplysninger, udgør **et indgreb i det væsentlige indhold af den grundlæggende ret til en effektiv domstolsbeskyttelse**, idet en sådan mulighed er uløseligt forbundet med **en retsstat.**

Endelig fastslår Domstolen, at Kommissionens beslutning af 26. juli 2000 berører de nationale tilsynsmyndigheder deres beføjelser i det tilfælde, hvor en person rejser tvivl om, hvorvidt beslutningen er i overensstemmelse med beskyttelsen af personers privatliv, frihedsrettigheder og grundlæggende rettigheder. Domstolen er af den opfattelse, at **Kommissionen ikke havde kompetence til at indskrænke de nationale tilsynsmyndigheders beføjelser på denne måde.**

Af samtlige disse grunde fastslår Domstolen, at Kommissionens beslutning af 26. juli 2000 er **ugyldig. Denne dom bevirker, at den irske tilsynsmyndighed er forpligtet til at behandle Maximillian Schrems' klage med den fornødne omhu, og at det tilkommer denne myndighed at beslutte efter sin behandling, om videregivelsen af de europæiske Facebook-brugeres oplysninger til USA skal bringes til ophør i medfør af direktivet med den begrundelse, at dette land ikke sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau for personoplysninger.**

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retsvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Billeder fra dommens offentliggørelse kan fås via »[Europe by Satellite](#)« ☎ (+32) 2 2964106